

**AZ
Sint-Jan
Brugge**

**AZ
S.J.**

SOA's

Ken de risico's, herken de
symptomen, bescherm jezelf

Wat is een SOA?

Een SOA (seksueel overdraagbare aandoening) is een infectie die meestal wordt overgedragen via seksueel contact.

SOA's kunnen veroorzaakt worden door:

- Bacteriën
- Virussen
- Parasieten

Belangrijk om te weten

- Je kan een SOA hebben zonder klachten.
- Ook zonder klachten kan je een SOA doorgeven.
- Vroege opsporing voorkomt complicaties.
- De meeste SOA's zijn goed behandelbaar.
- Sommige virale SOA's blijven levenslang aanwezig, maar kunnen goed opgevolgd worden.

Overdracht van SOA's

→ Een SOA kan worden overgedragen via:

- Vaginale seks
- Anale seks
- Orale seks
- Intiem huid-op-huidcontact
- Contact met besmet bloed
- Delen van seksspeeltjes zonder bescherming of reiniging
- Tijdens zwangerschap of bevalling (bij sommige SOA's)

→ Wanneer is het risico groter?

- Wisselende seksuele partners
- Seks zonder condoom
- Eerdere SOA
- Seks onder invloed van alcohol of drugs

Bescherm jezelf tegen SOA's

→ **Gebruik een condoom**

- Een condoom vermindert sterk het risico op de meeste SOA's.

→ **Gebruik een beflapje**

- Bij orale seks op vagina of anus kan een beflapje bescherming bieden.

→ **Laat je regelmatig testen.** Een test is aanbevolen:

- Bij nieuwe seksuele contacten
- Na onbeschermd seks
- Bij klachten
- Als een partner een SOA heeft

→ **Vaccinatie.** Vaccinatie kan beschermen tegen:

- Hepatitis A + B
- HPV

→ **Praat erover**

- Bespreek seksuele gezondheid met je partner(s).

Meest voorkomende SOA's

Chlamydia

Chlamydia is een veelvoorkomende bacteriële soa. Vaak zijn er geen klachten.

Belangrijkste symptomen:

- Pijn of branderig gevoel bij het plassen
- Afscheiding uit penis of vagina
- Pijn in de onderbuik
- Bloedverlies tussen menstruaties

Gonorrroe (druiper)

Gonorrroe is een bacteriële soa die soms duidelijke klachten veroorzaakt.

Belangrijkste symptomen:

- Geelgroene of witte afscheiding uit de penis of vagina
- Pijn bij het plassen
- Pijn in de onderbuik
- Jeuk of irritatie aan anus of keel

Syfilis

Syfilis is een bacteriële soa die verschillende stadia doorloopt.

Belangrijkste symptomen:

- Pijnloos zweertje op de plaats van besmetting
- Huiduitslag
- Koorts en vermoeidheid
- Gezwollen klieren

Genitale herpes

Genitale herpes wordt veroorzaakt door een virus dat levenslang in het lichaam aanwezig blijft.

Belangrijkste symptomen:

- Pijnlijke blaasjes of zweertjes rond de geslachtsdelen
- Jeuk of tintelingen
- Pijn bij het plassen
- Soms koorts

HPV (genitale wratten)

HPV is een veelvoorkomend virus. Sommige types veroorzaken genitale wratten, maar kunnen ook baarmoeder en genitale kankers veroorzaken.

Belangrijkste symptomen:

- Kleine wratjes rond penis, vagina of anus
- Jeuk of irritatie
- Vaak geen andere klachten

HIV

Hiv tast het afweersysteem aan. Veel mensen merken aanvankelijk weinig of geen klachten.

Belangrijkste symptomen:

- Koorts
- Vermoeidheid
- Keelpijn
- Huiduitslag
- Gezwollen lymfeklieren

Hepatitis B

Hepatitis B is een virusinfectie die de lever aantast.

Belangrijkste symptomen:

- Vermoeidheid
- Misselijkheid
- Buikpijn
- Geelzucht (gele huid of ogen)

Hoe verloopt een soa-test?

De arts of verpleegkundige stelt eerst enkele vragen over je klachten, seksuele contacten en eventuele risico's. Daarna worden één of meerdere onderzoeken uitgevoerd.

Urineonderzoek

Voor sommige soa's, zoals chlamydia en gonorroe, moet je een urinestaal afgeven. Dit is een eenvoudige en pijnloze test.

Uitstrijkje (swab)

Met een wattenstaafje wordt een staal genomen van plaatsen waar een infectie kan zitten, bijvoorbeeld:

- De anus
- De keel

Dit onderzoek kan wat ongemakkelijk aanvoelen, maar duurt meestal slechts enkele seconden.

Bloedonderzoek

Voor soa's zoals hiv, syfilis en hepatitis B wordt vaak een bloedstaal afgenomen. Hiermee kan worden nagegaan of het lichaam antistoffen tegen deze infecties heeft aangemaakt.

Wanneer krijg je de resultaten?

De wachttijd verschilt per test en per zorginstelling. Vaak zijn de resultaten beschikbaar binnen enkele dagen tot 1 week. Sommige infecties kunnen pas na een bepaalde periode na besmetting worden opgespoord (denk maar aan HIV). Daarom kan een arts aanraden om later opnieuw te testen.

Wat als de test positief is?

Wanneer een soa wordt vastgesteld, bespreekt de arts welke behandeling nodig is.

- Bacteriële soa's, zoals chlamydia en gonorroe, kunnen meestal met antibiotica worden behandeld.
- Voor virale soa's, zoals hiv of herpes, bestaan medicijnen die de klachten verminderen of de infectie onder controle houden.

Ook wordt aangeraden om seksuele partners te informeren, zodat zij zich kunnen laten testen en behandelen.

Partneralert

PartnerAlert is een veilig en anoniem platform van de Vlaamse overheid waarmee mensen hun (ex-)sekspartner(s) kunnen verwittigen wanneer er een seksueel overdraagbare infectie (SOI) werd vastgesteld.

Via een unieke code, verstrekt door een zorgverlener, kan een anonieme sms worden verstuurd zodat betrokken personen zich tijdig kunnen laten testen en behandelen. Zo helpt *PartnerAlert* verdere verspreiding van SOI's te voorkomen, met respect voor privacy en vertrouwelijkheid.

Voor ondersteuning of vragen kan je steeds terecht bij de zorgconsulente.

Goede zorg laat niemand achter

HIV-referentiecentrum

050 45 23 12

050 45 23 10

zorgconsulenten.inf@azsintjan.be

**AZ
Sint-Jan
Brugge**

Deze brochure is met de grootste zorgvuldigheid samengesteld, doch aan eventuele onjuistheden kunnen geen rechten worden ontleend. De informatie opgenomen in deze brochure is aanvullend, niet limitatief en niet exhaustief. Deze kan de individuele informatieverstrekking en onderlinge dialoog tussen arts en patiënt – die steeds op maat en in overeenstemming is met de actuele stand van de wetenschap en met uw specifieke situatie, niet vervangen.

Campus Sint-Jan, Ruddershove 10, 8000 Brugge, 050 45 21 11

Campus SFX, Spaanse Loskaai 1, 8000 Brugge, 050 47 04 70

info@azsintjan.be – www.azsintjan.be

v.u.: Nick Marlein, AZ Sint-Jan Brugge AV,
Ruddershove 10, 8000 Brugge – juli 2026

**AZ
Sint-Jan
Brugge**